

សារលិខិត

ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស ខេង

**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
ក្នុងឱកាសអបអរសាទរ ទិវាអន្តរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
ថ្ងៃទី២៦ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៨**

- សូមក្រាមថ្វាយបង្គំសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ និងព្រះថេរានុថេរៈក្រប់ព្រះអង្គ
ជាទីគោរពសក្ការៈ
- សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី បងប្អូនជន្មមជាតិទាំងអស់ជាទីគោរព
នឹករលឹក!

ដោយនិន្នាការ នៃការផលិត ការចរាចរជួញដូរ និងការប្រើបំពានគ្រឿងញៀននៅលើ
ពិភពលោកកាន់តែមានការវិវត្តន៍ប្រែប្រួល និងបន្តបង្កនូវវិនាសកម្ម និងវិបត្តិជាច្រើនចំពោះសង្គម
ជាតិនោះ មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ១៩៨៧ បានកំណត់យកថ្ងៃទី២៦ មិថុនា ជារៀង
រាល់ឆ្នាំប្រារព្ធទិវាអន្តរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងការប្រើបំពាន និងការចរាចរគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់
ដើម្បីរំលឹក និងផ្សព្វផ្សាយ ដល់មនុស្សជាតិទាំងអស់នៅលើពិភពលោក អោយបានយល់ដឹងជ្រួតជ្រាប
ពីគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបង្កឡើងដោយគ្រឿងញៀន និងផ្តល់នូវវិធីសាស្ត្រមួយចំនួន ដើម្បីជួយអោយ
ជីវិតយើង និងសង្គមយើងចៀសផុតពីការគំរាមកំហែងនៃគ្រឿងញៀន ។ ក្នុងន័យនេះ ការិយាល័យ
ត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន និងឧក្រិដ្ឋកម្ម អង្គការសហប្រជាជាតិ តែងតែបានដាក់ចេញនូវពាក្យស្លោក
និងប្រធានបទជាមគ្គុទេសក៍ ក្នុងកិច្ចការប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀនប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ
ដែលឆ្នាំនេះ ក៏ដូចជាឆ្នាំកន្លងទៅ គឺបានតម្រូវលើប្រធានបទដែលមានន័យថា " **តើគ្រឿងញៀនត្រួតត្រា
ជីវិតអ្នកឬ ?** " ជាមួយនេះ ការិយាល័យត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន និងឧក្រិដ្ឋកម្មអង្គការសហប្រជាជាតិ
ក៏បានកំណត់យកនូវពាក្យ ស្លោកមួយផងដែរ គឺ " **ជីវិតអ្នក-សហគមន៍អ្នកគ្មានគ្រឿងញៀន** " ។

- សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ
- ព្រះថេរានុថេរៈ
- សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី បងប្អូនជន្មមជាតិ

គ្រឿងញៀនជាបញ្ហាសកល ។ គ្រឿងញៀនបានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាន ដល់បណ្តាប្រទេស
ទាំងអស់ក្នុងទ្រង់ទ្រាយ និងវិសាលភាពខុសៗគ្នា ទៅតាមតំបន់ និងតាមប្រទេសនីមួយៗ ។ និន្នាការ

នៃ ការ ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀននៅទូទាំងសកលលោក ជាពិសេសក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជនកំពុង មានការប្រែប្រួលក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំ ចុងក្រោយនេះ។

ដោយឡែកកម្ពុជាយើងក៏កំពុងតែជួបប្រទះនូវបញ្ហានេះដែរ ។ គ្រឿងញៀនដែលប្រើ ច្រើនជាងគេនៅកម្ពុជាគឺ មេតាហ្វីតាមីន រឺហៅម្យ៉ាងទៀតថាថ្នាំឆ្លុត (យ៉ាម៉ា/យ៉ាប៉ា) ។ បញ្ហានេះ បានបង្កអោយមានបទឧក្រិដ្ឋ អំពើហិង្សា ចោរកម្ម ព្រមទាំងការបាត់បង់នូវសណ្តាប់ធ្នាប់ សន្តិសុខ សង្គម ។ ជាមួយគ្នានេះ យើងក៏បានដឹងដែរថា បញ្ហាចាក់គ្រឿងញៀនតាមសរសៃកំពុងតែចាប់ផ្តើម មាននៅក្នុងចំណោមយុវជន ដែលបញ្ហានេះ មានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការចម្លងមេរោគអេដស៍/ ជម្ងឺអេដស៍ពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត តាមរយៈការប្រើស៊ីរ៉ាំង-មូលរួមគ្នា ។ បទពិសោធន៍ នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើនក្នុងតំបន់ និងក្នុងសកលលោកបានបញ្ជាក់ថា លទ្ធភាពនៃការឆ្លងមេរោគ អេដស៍ក្នុងចំណោមក្រុមចាក់គ្រឿងញៀននេះអាចមានរហូតដល់ ៥០% ឬលើសពីនេះ ក្នុងរយៈពេល តែមួយឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ។ កម្ពុជាត្រូវតែជៀសវាងអោយបានជាដាច់ខាតនូវគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ។ ដូច្នេះ ដើម្បីអោយយើងអាចចៀសផុតពីការត្រួតត្រា ញ៉ាំញីពីគ្រឿងញៀនបាន លុះត្រាធ្វើយ៉ាងណា អោយ " **ជីវិតយើង-សហគមន៍យើង គ្មានគ្រឿងញៀន** " ។

កន្លងមកនេះ ដើម្បីកសាងសហគមន៍គ្មានគ្រឿងញៀន រាជរដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងគ្រឿងញៀន បានដាក់ចេញនូវវិធានការជាច្រើនដូចជាការជំរុញអោយបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌល ព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទាអ្នកញៀនគ្រឿងញៀន នៅគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង, ការបង្កើតគណៈកម្មការ ត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀននៅតាមគ្រប់សាលារៀន និងពិសេសនោះ គឺផែនការប្រៀបសមរក្សាប្រឆាំង បទល្មើសគ្រឿងញៀន ដែលមានគោលដៅចំបងគឺប្រែក្លាយសហគមន៍ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹង បទល្មើសគ្រឿងញៀនអោយក្លាយទៅជាសហគមន៍ស្អាតស្អំ និងថែរក្សាសហគមន៍ស្អាតស្អំនោះមិន អោយមានការពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រឿងញៀន ។ នេះគឺជាផ្នែកមួយនៃយន្តការរបស់យើងក្នុងការកសាង និង ថែរក្សាសហគមន៍គ្មានគ្រឿងញៀន ។

- **សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ**
- **ព្រះថេរានុថេរៈ**
- **សម្តេច ឯកឧត្តមលោកជំទាវ លោក លោកស្រី បងប្អូនជនរួមជាតិ**

ទោះបីយ៉ាងណា យន្តការ និងផែនការខាងលើនេះនឹងពុំអាចទទួលបានជោគជ័យទេ ប្រសិន បើគ្មានការចូលរួមសហការពីកំលាំងសរុប ដែលចេញមកពីគ្រប់សមាសភាពសង្គមទេនោះ ។ ខ្ញុំសូម ឆ្លៀតយកឱកាសនេះ ធ្វើការណែនាំចំពោះស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច និងកងកំលាំងទាំងអស់ដូចតទៅ :

ចំពោះស្ថាប័នអនុវត្តន៍ច្បាប់ :

- ត្រូវធ្វើការបង្រៀម និងផ្តន្ទាទោសអោយបានធ្ងន់ធ្ងរចំពោះ អ្នកផលិត ចរាចរ និងចែក ចាយគ្រឿងញៀន ។

- ចូលរួមធ្វើការព្យាបាលអ្នកប្រើគ្រឿងញៀន ដោយចាត់ទុកពួកគេ មិនមែនជាឧក្រិដ្ឋជន។ ត្រូវជួយពួកគេ និងគ្រួសាររបស់គេអោយនៅឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀន ដោយបញ្ជូនពួកគេ ទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលព្យាបាល ឬ ទីវត្តអារាមដើម្បីជួយអប់រំតាមផ្លូវធម៌។
- ក្នុងនាមមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ ត្រូវគោរពវិន័យ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងច្បាប់ មិនត្រូវពាក់ ព័ន្ធនឹងបទល្មើសណាមួយឡើយ ហើយក៏មិនត្រូវអត់អោន យោគយល់ ចំពោះកងកំលាំង សមត្ថកិច្ចណាដែលឆ្លៀតប្រើប្រាស់តួនាទីរបស់ខ្លួនប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬធ្វើសកម្មភាពផ្ទុយ នឹងវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួននោះទេ ជនប្រភេទនេះត្រូវអនុវត្តតាមវិធានការច្បាប់អោយបាន ឆន់ឆ្នួលបំផុត ។

ចំពោះស្ថាប័នចំណីការងារសេវាសុខភាព :

ខ្ញុំដឹងថា យើងធ្វើការងារបានល្អណាស់ក្នុងការកាត់បន្ថយការឆ្លងរាលដាលមេរោគអេដស៍ ក្នុងពេលកន្លងមកនៅក្នុងប្រទេសរបស់យើង ដែលនេះជាមោទនៈ ភាពរបស់ជាតិយើង ។ ឥឡូវខ្ញុំស្នើ សុំអោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបញ្ហាគ្រឿងញៀន ដោយធ្វើការសិក្សាពីមូលដ្ឋាន នៃការព្យាបាលអ្នក ញៀន និងរោគសញ្ញាញៀនផ្សេងៗ ដោយចុះធ្វើការព្យាបាល និងពិគ្រោះយោបល់នៅក្នុងសហគមន៍ ផ្ទាល់ ។

សំណូមពរចំពោះលោកគ្រូអ្នកគ្រូ :

- សូមធ្វើការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលអោយសិស្សមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង ។ ផ្តល់នូវការ អប់រំ អោយសិស្សយល់ច្បាស់អំពីផលប៉ះពាល់នៃការ ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀននិងណែនាំពួក គេអោយចេះធ្វើការសំរេចចិត្តអោយបានត្រឹមត្រូវ ។
- ណែនាំ និងជួយអោយសិស្សមានក្រុមមិត្តអប់រំមិត្តក្នុងសាលា ដើម្បីអោយពួកគេអាច ជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការ ប្រឆាំងនឹងការប្រើប័ពានគ្រឿងញៀន ។

សំណូមពរចំពោះទិពុកម្តាយ និងក្រុមគ្រួសារ:

យើងមិនត្រូវភ្លេចគិតពីកូនចៅរបស់យើងទេ ទោះបីយើងមមាញឹកខ្លាំងក្នុងការប្រកបរបរ ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារក៏ដោយ ព្រោះពួកគេជាទ្រព្យដ៏មានតម្លៃបំផុតរបស់យើងនៅក្នុងលោកនេះ ។ ត្រូវ ផ្តល់នូវសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលមានព្រំដែនដល់ពួកគេ ។ សូមអប់រំកូនចៅរបស់យើងអោយបដិសេធន៍ ការប្រើគ្រឿងញៀន ត្រូវអប់រំកូនចៅយើងអោយយល់ពីតំលៃរបស់មនុស្ស និងជំនាញជីវិតរបស់ ខ្លួន និងត្រូវផ្តល់នូវក្តីស្រឡាញ់ និងការថែទាំដើម្បីអោយកូនចៅយើងអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនទៅជាពលរដ្ឋល្អ ប្រកបដោយសុខភាពមាំមួន ។

ចំពោះក្មួយសិស្សានុសិស្ស :

អី ពូ ដឹងថា ក្មួយៗ កំពុងរស់នៅក្នុងពិភពលោកដ៏ទំនើបមួយ ។ ស្ថិតក្នុងយុគសម័យទំនើបនេះ ក្មួយៗត្រូវចេះទាញយកផលប្រយោជន៍ពីការរីកចំរើនបច្ចេកវិទ្យាមកបង្កើនសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បី

ប្រែក្លាយខ្លួនអោយទៅជាពលរដ្ឋល្អប្រកបដោយឯកភាព និងបញ្ហាញាណ ជាធនធានដ៏មានសក្តានុពលសំរាប់គ្រួសារ និងសង្គមជាតិ ។ ជាចុងបញ្ចប់ អិ ពូ សូមផ្តាំថា **បើស្រលាញ់ខ្លួន ស្រលាញ់ឪពុកម្តាយ ត្រូវចៀសអោយឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀន ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះ ខ្លួនឯង ចំពោះមិត្តភក្តិ និងត្រូវចេះណែនាំគ្នាទៅវិញទៅមកអំពីគ្រោះថ្នាក់នៃការប្រើគ្រឿងញៀន ។**

ទទួលបានសារលិខិតនេះ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា យើងនឹងអាចចូលរួម កសាងជីវិត និងសហគមន៍របស់យើងគ្មានគ្រឿងញៀន គ្រប់គ្នាជាក់ជាមិនខាន ។

ជាអវសាន ទូលព្រះបង្គំ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមប្រគេនពរ និងជូនពរ ដល់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈព្រះថេរានុថេរគ្រប់ព្រះអង្គ បងប្អូនជនរួមជាតិ និងក្មួយៗយុវជនសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ ជួបប្រទះនឹង សេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការជានិច្ចនិរន្ត ។

សូមអរព្រះគុណ និង អរគុណ !